

Monumentnummer*: 517054

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 december 2001
Kadaster deel/nr 82736/32

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rucphen		Rucphen		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Raadhuisstraat	3			4715 CB	Rucphen		
Raadhuisstraat	5			4715 CB	Rucphen		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Rucphen		C				4358	

Omschrijving**

Inleiding.

De R.K. H. MARTINUSKERK van het kerkdorp Rucphen op no. 3 werd gebouwd in 1933 naar ontwerp van architect J. Berben en toont Expressionistische tendenzen. De toren werd in 1944 als gevolg van oorlogshandelingen verwoest en nadien weer opgebouwd in gewijzigde vorm.

Omschrijving.

De centraliserende eenbeukige kruiskerk bestaat uit een voorportaal met zijkapel en op de westhoek geplaatste toren, een schip van twee-en-een halve travee en dwarschip van drie traveeën, een koortravee en een rechtgesloten absis. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen met deels schuin aflopende steunberen, rollagen en siermetselwerk in reliëf. Op de geknikte zadel- en schilddaken liggen verbeterde Hollandse dakpannen. Op de vierzijdige torenspits liggen leien in maasdekking. Het voorportaal is geplaatst onder een eigen zadeldak, de eiken vleugeldeuren in een spitsboogportiek bekroond door een kruis in siermetselwerk. De smalle vensteropeningen hiernaast hebben vorktraceringen verkregen door de metselwijze van de rollagen. De zijkapel met schilddak is op de afgeschuinde hoek verlevendigd door steunberen met asymmetrische raampjes waarboven een dakje. Achter portaal en kapel rijst het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hoge middenschip op met aan weerskanten een ingang in een diep spitsboogportiek onder zadeldak. De tripletramen in keperboogvorm worden door brede rollagen samengevat. De afzaat van de steunberen is met siermetselwerk verlevendigd. De steunberen dragen de houten gootlijst op klosjes. Het transeptdak is iets lager dan het middenschip en heeft een samengestelde vorm. Het hoogste deel wordt afgesloten door een uilebord: vervolgens breekt er een topgevel door de gootlijst, voorzien van een kruis in siermetselwerk. Tenslotte is er, onder het venster, een lessenaardakje met een ruimte waarin plaats is voor de biechthokjes. De nok van het schip wordt aan de achterzijde afgesloten door een open klokkestoel met kruis, de lagere absis is gedekt door een schilddak.

Het interieur toont een forse ongedeelde ruimte met schoon metselwerk en een kapconstructie waarvan het donkere houtwerk afsteekt tegen de witte plafondplaten. De koorbalustrade wordt afgesloten door een bakstenen spitsboogborstwering. De spitsboogingen van de in het transept ingemetselde biechthokjes worden samengetrokken door een iets verdiepte spitsboognis. Op de vloer liggen rode plavuizen met een zwarte sierband. De tripletramen zijn voorzien van glas-in-lood dat van boven naar beneden lichter van kleur wordt. Bij de absis is de eerste steen: "Me posuit Josephus van Gastel parochus St. Martini Rucphen die XI novembris MCMXXXII". De ruimte wordt gedomineerd door de forse gemetselde preekstoel met oker geglaazuurd ingemetseld kruis. Daar achter bevindt zich de absis in een spitsbogige ruimte, met aan weerskanten en achter de drie spitsboognissen een spitsboograam. Het muurwerk is hier voorzien van schilderijen van Het laatste avondmaal en Het Lam Gods, gesigneerd door Joan Collette in 1936. In het westelijke transept bevindt zich een schildering van de H. Blasius op baksteen. Tot de inventaris van de kerk behoren de polychrome negentiende-eeuwse heiligenbeelden in de zijkapel, voorstellende Heilig Hart van Jezus, Theresia, Maria en Jozef met het "Liber generationis" in de hand. Er hangt een Missiekruis gedateerd 21 februari 1865. De incomplete serie kruiswegstaties is gesigneerd door H. Bogaerts. Speciaal voor deze kerk zijn in de jaren dertig beelden gemaakt door Leo Jungblut, zoals de aan de wand bevestigde reliëfs van de H. Antonius en de Pastoor van Ars. In de zijkapel bevindt zich in deze stijl een altaartafel waarop een voorstelling van Maria Goretti en engelen met een kroon, op wolken, met de tekst: "Bescherm ons volk".

Waardering.

De kerk is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorisch belang als voorbeeld van de ontwikkeling van het katholicisme in het Interbellum en is van belang als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de volkskerk op het platteland. Het is van belang voor de architectuurgeschiedenis als voorbeeld van het werk van de architect Berben. Het is gaaf bewaard gebleven, de gewijzigde toren doet aan het totale beeld geen afbreuk.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Gedenkteken(D)

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Gedenkteken(D6)

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument